

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 79.537/1

van 3 juli 2026

over

een ontwerp van ministerieel besluit ‘tot wijziging van het ministerieel besluit van 19 maart 2004 houdende vaststelling van de lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen in uitvoering van artikel 1.1.2 en artikel 5.9.2.1bis van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, wat betreft wijzigingen aangaande de maatregel verlengde leegstand bij vleeskalveren’

Op 8 juni 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit ‘tot wijziging van het ministerieel besluit van 19 maart 2004 houdende vaststelling van de lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen in uitvoering van artikel 1.1.2 en artikel 5.9.2.1bis van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, wat betreft wijzigingen aangaande de maatregel verlengde leegstand bij vleeskalveren’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 30 juni 2026. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Eline YOSHIMI, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Kristine BAMS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 3 juli 2026.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het ministerieel besluit van 19 maart 2004 ‘houdende vaststelling van de lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen in uitvoering van artikel 1.1.2 en artikel 5.9.2.1bis van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne’, stelt een lijst vast met mogelijke ammoniakemissiearme stalsystemen voor varkens-, pluimvee- en rundveestallen¹ die door landbouwers in Vlaanderen kunnen worden gebruikt om de ammoniakemissies van hun bedrijf te reduceren. Naar luid van artikel 1 van het ministerieel besluit van 19 maart 2004 geldt deze lijst overeenkomstig artikel 1.1.2 van titel II van het VLAREM² als ‘Lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen’.

Het ontwerp van ministerieel besluit strekt ertoe wijzigingen door te voeren aan onderdelen van punt 7.1.28 van bijlage I bij het ministerieel besluit van 19 maart 2004, dat betrekking heeft op het ammoniakemissiearm stalsysteem ‘verlengde leegstand bij vleeskalveren’.

De inwerkingtreding van het te nemen besluit is voorzien op de dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad (artikel 4 van het ontwerp).

RECHTSGROND

3. Voor het ontwerp wordt rechtsgrond gezocht in artikel 1.1.2 van titel II van het VLAREM.

3.1. De afdeling Wetgeving van de Raad van State aanvaardde in recente adviezen dat voor de toevoeging van een stalsysteem voor rundvee aan de ‘Lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen’ rechtsgrond kan worden gevonden in deze bepaling.³

¹ Zie punt 1.1 van bijlage I bij het ministerieel besluit van 19 maart 2004.

² Besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 ‘houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne’.

³ Adv.RvS 77.774/1 van 20 juni 2025 over een ontwerp dat heeft geleid tot het ministerieel besluit van 16 juli 2025 ‘tot wijziging van het ministerieel besluit van 19 maart 2004 houdende vaststelling van de lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen in uitvoering van artikel 1.1.2 en artikel 5.9.2.1bis van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne’, opmerking 3; adv.RvS 78.169/1 van 30 september 2025 over een ontwerp dat heeft geleid tot het ministerieel besluit van 23 oktober 2025 ‘tot wijziging van het ministerieel besluit van 19 maart 2004 houdende vaststelling van de lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen in uitvoering van artikel 1.1.2 en artikel 5.9.2.1bis van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, wat betreft de aanpassing van de lijst houdende ammoniakemissiearme stalsystemen’, opmerking 3.1.

Op 26 september 2025 werd een verzoekschrift tot nietigverklaring van het ministerieel besluit van 16 juli 2025 ‘tot wijziging van het ministerieel besluit van 19 maart 2004 houdende vaststelling van de lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen in uitvoering van artikel 1.1.2 en artikel 5.9.2.1bis van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne’, ingediend bij afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.⁴

In het eerste middel werpen de verzoekende partijen op dat de minister het bestreden besluit met bevoegdheidsoverschrijding heeft genomen aangezien de delegatie aan de minister in artikel 5.9.2.1bis van titel II van het VLAREM wordt beperkt tot varkens- en pluimveestallen.

Bijgevolg moet de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State zich uitspreken over de rechtsvraag of artikel 1.1.2 van titel II van het VLAREM een voldoende rechtsgrond biedt voor de toevoeging van een stalsysteem voor rundvee aan de ‘Lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen’.⁵

3.2. Artikel 1.1.2 van titel II van het VLAREM II vindt op zijn beurt rechtsgrond in artikel 5.4.1 van het decreet van 5 april 1995 ‘houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid’.⁶

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 4

4. Luidens artikel 4 van het ontwerp treedt het te nemen besluit in werking op de dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

⁴ Dit annulatieberoep is gekend onder het rolnummer 245.980.

⁵ Volgens een vaste adviespraktijk geeft de afdeling Wetgeving geen advies over die rechtsvragen, omdat zij het voorwerp zijn van een rechtelijke betwisting voor de afdeling Bestuursrechtspraak. In het licht daarvan dient een voorbehoud te worden geformuleerd met betrekking tot de uitkomst van het voor de afdeling Bestuursrechtspraak hangende annulatieberoep. Zie adv.RvS 78.247/1 van 20 oktober 2025 over een ontwerp dat heeft geleid tot het ministerieel besluit van 5 februari 2026 ‘tot wijziging van het ministerieel besluit van 19 maart 2004 houdende vaststelling van de lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen in uitvoering van artikel 1.1.2 en artikel 5.9.2.1bis van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, wat betreft de aanpassing van de lijst houdende ammoniakemissiearme stalsystemen’, opmerking 3.1; adv.RvS 78.849/1 van 18 februari 2026 over een ontwerp dat heeft geleid tot het ministerieel besluit van 4 maart 2026 ‘tot wijziging van het ministerieel besluit van 19 maart 2004 houdende vaststelling van de lijst van ammoniakemissiearme stalsystemen in uitvoering van artikel 1.1.2 en artikel 5.9.2.1bis van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, wat betreft de uitbreiding van de lijst met het systeem Cowtoilet’, opmerking 3.1.

⁶ Adv.RvS 78.247/1 van 20 oktober 2025, opmerking 3.4; adv.RvS 78.849/1 van 18 februari 2026, opmerking 3.2.

Tenzij er bijzondere redenen voorhanden zijn om af te wijken van de normale regels van inwerkingtreding van besluiten (de tiende dag volgend op de dag waarop het besluit wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad), dient te worden afgezien van een inwerkingtreding op de dag na de bekendmaking, zodat eenieder over een redelijke termijn beschikt om kennis te nemen van de nieuwe bepalingen voordat die worden toegepast.

In het voorliggende geval lijken geen bijzondere redenen voorhanden te zijn, zodat artikel 4 het best wordt weggelaten uit het ontwerp.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Eline YOSHIMI

Pierre LEFRANC